

Assaggi di Bisalta
portale linguistico e culturale dei territori della Bisalta

grafia Escolo dòou Po

La “Sipourtura”

Fina a qui anh fa ènt la gezia èt *Valgea* ‘s pœzia èncou vegse èn crouchifis èt bosc propi bin fèt qu’èsmia ou feise èt l’èscounda metà dël sètsant. Qui èt la Counfratèrnita a l’aviou fèt èsculpî da n’artijan bin dël mèsté pèr pouéou èspoune tuti i anh al vendre sant èn manera que i fedei a pouéisou pregaou. La figura doulenta dël Crist coui bras dèsnodée, a venìa dèstacâ da la crous pèr ese ènrouâ ènt èl sudari. A i era sampe èn bourdèl èt jant èt Bœvès qu’a èndazia a la founsioun e que danloura qu’a èspetava èt pouéie pasâ ètnènt al santosepolcrou a ‘s barounava èn pregand ètnènt a la gezia. Coul pasâ èt i anh, qui èt la Counfratèrnita èt la Santissima Trinità, vist la gran partechipasioun qu’a i era a la pourchisioun dël Jœvès Sant fèta da la Counfratèrnita èt Santa Crous, a l’an dechis ètcò lour d’èsloungâ la founsioun portandla fora èt la gezia. N’èncartamant d’arquivi difati ou prœva que, ènt i ultimi anh dël sètsant, èl “corp èt Crist” ènrouâ ènt èn sudari e èsloungâ ès na barèla, ou venìa portâ pèr èl vie dël país èn la “solita pourchisioun dël vendre sant”. Aprés d’avela fèta pèr dountré anh, a ‘s soun tutun randù count que pèr tenie testa a quella èt la Counfratèrnita èt la Santa Crous a venìa a coustaie trop cara e ènloura, a parte dal 1791, a l’an dechis èt fa la pourchisioun “mac pi onhi tre anh pèr pouéla fâ pi decourouza”. Ma da l’ultima vota a i é pasâ èn bèl po’pi di tre anh qu’a l’aviou previst, pèrquè ènt èl 1794 a i é aruvâ i franses que, ènt i soè èsquèzi vint anh d’ocupasioun a l’an pruibì o lasèt fa èl menou pousibou èt pourchisioun relijouze. Pasâ èl tamp èt la rivoulusioun, a l’an tourna tacâ a fa la pourchisioun, ma sampe èn trubuland pèr i sold. Coura tutun a Bœvès i é aruvâ èl parcou Doun Calandri la pourchisioun a l’a cambiâ facha. Èl parcou nœou ou veguìa èt boun œi èsta manera a la bouna d’ese relijous e ou pansava que venteise salvava a tuti i coust, pèr fa vegue ètcò que la jant cristiana a l’era nhant d’acordi coun la proupaganda que a ‘s fazia ènt èl nost país countra la gezia. Parèi ènt i anh aprés al 1864 al post èt la barèla portâ ès l’èspale a l’an tacâ a dœourâ èn gran quèr da mort bin èsculpì e coun ènsima èn baldaquin ounda a i coujavou n’èstatoua granda couma na pèrsouna que a rapresentava Nousnhoû mort. Tuti i preve e èl divèrse Coumpahnie relijouze e ètcò la Counfratèrnita èt Santa Crous que a l’era èstèta taiâ fora fina a ènloura, a soun èstèt èn vitée à pia part a la pourchisioun vestì coun soua diviza, èl bandiere e tut lo que ‘s tirava fora pèr èl grande oucasioun. Èt quèsta pourchisioun noun parla ètcò èl *Mottini* ènt èl soue *Memorie storiche*.